

Latvijas tautsaimniecība pārlicinoši atgūstas no pēdējo gadu satricinājumiem

Avots: LR EM

Neskatoties uz sarežģīto ģeopolitisko situāciju un pastāvošo nenoteiktību, šogad Latvijas tautsaimniecība ir spējusi veiksmīgi pārvarēt pēdējos gados piedzīvotos satricinājumus un 3. ceturksnī, salīdzinot ar attiecīgo laika periodu pērn, panākt iekšzemes kopprodukta pieaugumu par 2.5%.

3.ceturksnī IKP salīdzināmās cenās bija par 2,5% lielāks nekā pirms gada. Vienlaikus šā gada trīs ceturkšņos IKP, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, ir pieaudzis par 1,7%, liecina Centrālās statistikas pārvaldes dati.

“Iekšzemes kopprodukta pieaugums 3. ceturksnī ļauj prognozēt pozitīvāku kopējo gada rādītāju, ko stimulēs līdzšinējie izaugsmes virzītāji – apstrādes rūpniecība, būvniecība un tirdzniecība. Kopumā ekonomika augusi straujāk, nekā to prognozēja pesimisti vēl šovasar. Latvijas situāciju uzlabo gan pieaugošā Eiropas Savienības fondu ieplūde, gan labvēlīgākas tendences ārējos tirgos, kā arī valdības īstenotie ekonomikas veicināšanas pasākumi, īpaši kreditēšanas un investīciju jomā. Banku solidaritātes nodokļa ieviešana mudinājusi kredītiestādes aktīvāk iesaistīties ekonomikas vajadzību finansēšanā,” uzsver ekonomikas ministrs Viktors Valainis.

Stabilizējoties inflācijai un pieaugot iedzīvotāju reālajiem ienākumiem, 3.ceturksnī mājsaimniecību patēriņš bija par 1,8% lielāks nekā pirms gada, kas ir salīdzinoši augstāks kāpums nekā gada pirmajos ceturkšņos.

Būtiski pieauga investīcijas, ko veicināja ES fondu straujāka apguve, kā arī privātā sektora kreditēšanas kāpums. Tā, piemēram, 2025.gada septembra beigās, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, kredītu apjomi nefinanšu sabiedrībām pieauga par 16,1% un mājsaimniecībām par 9,6%. Ieguldījumi bruto pamatkapitāla veidošanā 3.ceturksnī, salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, palielinājās par 10,8%, ko lielā

mērā ietekmēja ieguldījumu pieaugums būvēs un ēkās – par 10,9%, kā arī mašīnās un iekārtās, tai skaitā transportlīdzekļos – par 15,2%. Pozitīva dinamika ir arī ieguldījumiem intelektuālā īpašuma produktos (+1,5%).

Preču un pakalpojumu eksports 3.ceturksnī bija par 3,0% lielāks nekā pirms gada. Preču eksports pieauga par 2,8%, bet pakalpojumu eksports - par 3,2%. Tas liecina par mērenu, bet stabilu izaugsmi, ko balsta ārējais pieprasījums un uzņēmēju spēja diversificēt tirgu. Preču eksporta kāpumu galvenokārt ietekmēja koks un koka izstrādājumi (izņemot mēbeles), elektroierīces un elektroiekārtas, kā arī minerālprodukti. Pakalpojumu eksporta kāpumu ietekmēja pieaugums transporta un citos saimnieciskās darbības pakalpojumos.

Importa apjomi šī gada 3.ceturksnī ir auguši par 5,8%, tai skaitā preču imports – par 4,9% un pakalpojumu – par 8,8%. Galvenās importētās preces bija minerālprodukti, elektroierīces un elektroiekārtas, sauszemes transportlīdzekļi un to daļas, savukārt pakalpojumu importa pieaugumu galvenokārt ietekmēja transporta pakalpojumi un citas saimnieciskās darbības pakalpojumi.

Lielāko pienesumu Latvijas IKP pieaugumam 2025.gada 3.ceturksnī devušas apstrādes rūpniecība, būvniecība un tirdzniecība. Apstrādes rūpniecība pieauga par 7,3%. Īpaši strauja dinamika bija pārtikas produktu ražošanā un koksnes un to izstrādājumu ražošanā. Tikai 6 no 22 apstrādes rūpniecības nozarēm ir bijusi negatīvā dinamika. Straujš kāpums bija arī būvniecības nozarei - par 9%, ko lielā mērā noteica apjomīgas investīcijas infrastruktūras projektos (ceļi, tilti, elektroapgāde). Tirdzniecības nozares pievienotā vērtība pieauga par 3,1%, tai skaitā mazumtirdzniecība – par 1,3%.

Liels devums IKP pieaugumam ir arī izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumiem, kas š.g. 3.ceturksnī par 4,9% pārsniedza iepriekšējā gada līmeni. Arī citās Latvijas tautsaimniecības nozarēs bija vērojama pozitīva dinamika. Pārējās rūpniecības nozares pieauga par 1,1%, ko galvenokārt sekmēja pieaugumi elektroenerģijas, gāzes apgādē, siltumapgādē un gaisa kondicionēšanā (par 7,3%).

Zemāks pieaugums bija informācijas un komunikāciju tehnoloģiju nozarē (+2,6%), operācijās ar nekustamo īpašumu (+3%),

